

IRÁNYELVEK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2009/103/EK IRÁNYELVE

(2009. szeptember 16.)

a gépjármű-felelősségbiztosításról és a biztosítási kötelezettség ellenőrzéséről

(kodifikált változat)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 95. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére (1),

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően (2),

mivel:

(1) A tagállamok gépjármű-felelősségbiztosításra és a biztosítási kötelezettség ellenőrzésére vonatkozó jogszabályainak közelítéséről szóló, 1972. április 24-i 72/166/EGK tanácsi irányelvet (3), a tagállamok gépjármű-felelősségbiztosításra vonatkozó jogszabályainak közelítéséről szóló, 1983. december 30-i 84/5/EGK második tanácsi irányelvet (4), a gépjárműhasználattal kapcsolatos polgári jogi felelősség biztosítására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1990. május 14-i 90/232/EGK harmadik tanácsi irányelvet (5), a tagállamok gépjármű-felelősségbiztosításra vonatkozó jogszabályainak közelítéséről, szóló, 2000. május 16-i 2000/26/EK

európai parlamenti és tanácsi irányelvet (negyedik gépjármű-biztosítási irányelv) (6) több alkalommal (7) jelentős mértékben módosították. Az átláthatóság és ésszerűség érdekében ezt a négy irányelvet, továbbá a gépjármű-felelősségbiztosításra vonatkozó 72/166/EGK, 84/5/EGK, 88/357/EGK és 90/232/EGK tanácsi irányelv, valamint a 2000/26/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2005. május 11-i 2005/14/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet (8) kodifikálni kell.

(2) A gépjármű-felelősségbiztosítás különösen fontos az európai polgárok számára, legyenek akár biztosítottak, akár baleset károsultjai. A gépjármű-felelősségbiztosítás a biztosítók számára szintén nagy jelentőséggel bír, mivel az a Közösségben a nem életbiztosítási piac fontos részét képezi. A gépjármű-felelősségbiztosítás hatással van a személyek és járművek szabad mozgására is. Ezért a pénzügyi szolgáltatások terén a közösségi fellépés egyik kulcsfontosságú célkitűzése a gépjármű-felelősségbiztosítás belső piacának megerősítése és egységesítése.

(3) Valamennyi tagállamnak meg kell tennie minden hasznos intézkedést annak biztosítására, hogy a szokásosan a területén üzemben tartott gépjárművek felelősségbiztosítással rendelkezzenek. A biztosított felelősség mértékét és a biztosítási fedezet feltételeit ezen intézkedések alapján kell meghatározni.

(4) Az ezen irányelv bármilyen félreértelmezésének a kizárása, valamint az ideiglenes rendszámtáblával ellátott gépjárművek biztosításának megkönnyítése érdekében, a gépjármű szokásos üzemben tartási helye azon állam területét jelenti, amelynek a rendszámtáblája a gépjárművön található, függetlenül attól, hogy ez a rendszámtábla állandó vagy ideiglenes.

(1) HL C 224., 2008.8.30., 39. o.

(2) Az Európai Parlament 2008. október 21-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2009. július 13-i határozata.

(3) HL L 103., 1972.5.2., 1. o.

(4) HL L 8., 1984.1.11., 17. o.

(5) HL L 129., 1990.5.19., 33. o.

(6) HL L 181., 2000.7.20., 65. o.

(7) Lásd az I. melléklet A részét.

(8) HL L 149., 2005.6.11., 14. o.

- (5) A rendszámablára vonatkozó azon általános elvnek megfelelően, miszerint az meghatározza a gépjármű szokásos üzemben tartási helyét, különös szabályt kell megállapítani arra az esetre, ha a balesetet rendszámablánélküli, vagy olyan gépjármű okozta, amelynek rendszámablája nem, vagy már nem rendelhető hozzá az adott gépjárműhöz. Ebben az esetben, és kizárólag a kártérítési igény rendezése céljából, a baleset bekövetkezésének helyét kell annak a területnek tekinteni, amelyen a gépjárművet szokásosan üzemben tartják.
- (6) A gépjármű-felelősségbiztosítások rendszeres ellenőrzésének tilalmát alkalmazni kell a másik tagállam területén szokásosan üzemben tartott gépjárműre, valamint a harmadik államban szokásosan üzemben tartott gépjárműre, amely azonban egy másik tagállam területéről lép be. Kizárólag olyan nem rendszeres és hátrányos megkülönböztetéstől mentes ellenőrzéseket szabad lehetővé tenni, amelyek valamely, nem kizárólag a biztosítás ellenőrzésére irányuló ellenőrzés részét képezik.
- (7) A zöldkártya ellenőrzésének megszüntetését a valamely tagállamban szokásosan üzemben tartott azon gépjárművek esetében, amelyek valamely másik tagállam területére lépnek, a nemzeti biztosítási irodák által kötött megállapodás alapján is végre lehet hajtani, amelyben mindegyik iroda a nemzeti jogában előírt feltételek mellett vállalja bármely olyan kártérítésre jogosító kárnak a megtérítését, amelyet a területén valamely ilyen gépjármű okozott, függetlenül attól, hogy a gépjármű biztosítva van-e.
- (8) E garancia-megállapodás feltételezi, hogy a Közösség területén közlekedő valamennyi közösségi gépjármű biztosítással rendelkezik. Ezért minden tagállam nemzeti jogában rendelkezni kell a Közösség egész területén érvényes kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról.
- (9) Az ezen irányelv által meghatározott rendszer kiterjeszthető azokra a gépjárművekre is, amelyek szokásos üzemben tartási helye olyan harmadik országban található, amellyel a tagállamok nemzeti irodái hasonló megállapodást kötöttek.
- (10) A tagállamok eltérhetnek a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításra vonatkozó általános kötelezettségtől egyes természetes, valamint magánjogi vagy közjogi jogi személyekhez tartozó gépjárművek esetén. Az ezen eltérést igénybe vevő tagállamnak az e gépjárművek által okozott balesetek esetére ki kell jelölnie egy hatóságot vagy szervezetet a más tagállamban okozott balesetek károsultjainak kártérítése céljából. Biztosítani kell, hogy ne csak az e gépjárművek által külföldön okozott balesetek károsultjai részesüljenek megfelelő kártérítésben, hanem olyan balesetek károsultjai is, amelyek ugyanabban a tagállamban következnek be, mint ahol a gépjárművet szokásosan üzemben tartják, függetlenül attól, hogy a károsultak lakóhellyel rendelkeznek-e az adott tagállam területén, vagy sem. A tagállamoknak biztosítaniuk kell azt is, hogy a kötelező biztosítás alól mentes személyek, valamint az ezen gépjárművek által okozott balesetek károsultjainak kártérítéséért felelős hatóságok és szervezetek jegyzékéről közzététel céljából a Bizottság tájékoztatást kapjon.
- (11) A tagállamok eltérhetnek a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításra vonatkozó általános kötelezettségtől egyes gépjárműtípusok vagy egyes speciális forgalmi rendszámmal ellátott gépjárművek esetében. Ebben az esetben a többi tagállam előírhatja, hogy a gépjárműnek a területükre történő belépésekor érvényes zöldkártyával vagy határbiztosítási szerződéssel kell rendelkeznie, a területükön az ezen gépjárművek által esetlegesen okozott baleset károsultjai kártérítésének biztosítása céljából. Mivel azonban a Közösségen belüli határellenőrzések megszűnése óta nem lehetséges ellenőrizni, hogy a határon átkelő gépjárművek biztosítva vannak-e, a külföldön okozott balesetek károsultjainak kártérítése nem garantálható. Azt is biztosítani kell, hogy az ezen gépjárművek által nemcsak külföldön, hanem a szokásos üzemben tartásuk helye szerinti tagállamban okozott balesetek károsultjai is kellő kártérítésben részesüljenek. E célból a tagállamoknak ugyanolyan bánásmódban kell részesíteniük az e gépjárművek által okozott balesetek károsultjait, mint a nem biztosított gépjárművek által okozott balesetek károsultjait. A nem biztosított gépjárművek által okozott balesetek károsultjait ténylegesen azon tagállam kártérítési szervezetének kell kártérítésben részesítenie, ahol a baleset bekövetkezett. Az eltérés hatálya alá tartozó gépjárművek által okozott balesetek károsultjainak teljesített kifizetés esetén a kártérítési szervezet megtérítési igénnyel élhet az adott gépjármű szokásos üzemben tartási helye szerinti tagállam kártérítési szervezetével szemben. Az eltérés lehetőségének végrehajtására és alkalmazására nyitva álló bizonyos időszak elteltével a Bizottságnak, az erre vonatkozó tapasztalatok fényében, adott esetben javaslatot kell benyújtania az eltérés felváltására vagy hatályon kívül helyezésére.
- (12) A tagállamok kötelezettsége annak garantálására, hogy legalább meghatározott minimumösszegek erejéig biztosítási fedezet álljon rendelkezésre, fontos részét képezi a károsultak védelmének. A személyi sérülések esetén a biztosítási fedezet legkisebb összegét úgy kell kiszámítani, hogy minden nagyon súlyos sérülést szenvedő személy teljes és méltányos kártérítésben részesüljön, és emellett figyelembe kell venni, hogy több sérülttel járó balesetek ritkán fordulnak elő, és hogy az olyan balesetek száma alacsony, amelyben többen szenvednek nagyon súlyos sérülést egyazon esemény során. Sérültenként vagy káreseményenként fedezeti minimumösszeget kell előírni. E minimumösszegek bevezetésének megkönnyítése céljából átmeneti időszakot kell megállapítani. Mindazonáltal az említett átmeneti időszaknál rövidebb határidőt kell a tagállamok számára meghatározni, amelynek során a tagállamoknak legalább az előírt szint feléig kell ezen összegeket felemelniük.

- (13) Annak érdekében, hogy a fedezeti minimumösszegek idővel ne veszítsenek értékükből, rendszeres felülvizsgálati záradékot kell megállapítani, az Eurostat által közzétett a harmonizált fogyasztói árindexekről szóló, 1995. október 23-i 2494/95/EK tanácsi rendeletben⁽¹⁾ előírt európai fogyasztói árindexet (EICP) használva referenciaértékként. Meg kell állapítani továbbá az e felülvizsgálatra alkalmazandó eljárási szabályokat.
- (14) Szükséges rendelkezni egy olyan szervezet létrehozásáról, amely garantálja, hogy a balesetet elszenvedő abban az esetben sem marad kártérítés nélkül, ha a balesetet okozó gépjármű nincs biztosítva, vagy azonosíthatatlan. Fontos biztosítani, hogy az ilyen balesetet elszenvedő személy közvetlenül ehhez a szervezethez fordulhasson. Ugyanakkor a tagállamok számára biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy korlátozott mértékben bizonyos kizárásokat alkalmazzanak az e szervezet általi kifizetések tekintetében, valamint hogy úgy rendelkezzenek, hogy a visszaélések kockázatára való tekintettel az azonosíthatatlan gépjármű által okozott anyagi kár megtérítése korlátozható vagy kizárható legyen.
- (15) A balesetet elszenvedők érdeke azt kívánja, hogy bizonyos kizárási záradékok csak a biztosító és a balesetért felelős személy közötti viszonyban érvényesüljenek. Ugyanakkor lopott vagy erőszakkal eltulajdonított gépjárművek esetében a tagállamok előírhatják, hogy a fent említett szervezet térítse meg a károsultak kárát.
- (16) Annak érdekében, hogy ennek a szervezetnek a pénzügyi terheit csökkentse, a tagállamok rendelkezhetnek bizonyos önrész alkalmazásáról olyan esetekben, amikor ez a szervezet a lopott vagy erőszakkal eltulajdonított gépjárművek által okozott anyagi kárt térít meg.
- (17) A károsultak jogos kártérítése korlátozásának vagy kizárásának a gépjármű azonosíthatatlanságán alapuló lehetősége nem alkalmazható, amennyiben a kártérítési szervezet súlyos személyi sérülésért kártérítést fizetett ugyanazon baleset bármely sérültjének, amelyben az anyagi kárt okozták. A tagállamok az anyagi kár károsultját terhelő önrészt állapíthatnak meg az ezen irányelvben meghatározott mértékben. Annak feltételeit, hogy a személyi sérülés milyen esetekben minősül súlyosnak, a baleset bekövetkezésének helye szerinti tagállam nemzeti jogszabályainak, illetve közigazgatási rendelkezéseinek kell meghatározniuk. E feltételek meghatározásakor a tagállamok figyelembe vehetik többek között, hogy a sérülés kórházi ellátást igényelt-e.
- (18) A nem biztosított gépjármű által okozott baleset esetén a nem biztosított vagy nem azonosítható gépjárművek által okozott baleset károsultja tekintetében a kártérítést teljesítő szervezet a károsultnál könnyebben indíthat keresetet a felelős fél ellen. Ennélfogva meg kell akadályozni, hogy a szervezet megkövetelhesse, hogy a károsultnak a kártérítés megállapításához bizonyítania kelljen, hogy a felelős fél nem képes vagy nem hajlandó fizetni.
- (19) Amennyiben a fent említett szervezet és a felelősségbiztosítást nyújtó biztosító között vita van a tekintetben, hogy melyiküknek kell megtérítenie a baleset károsultjának kárát, a károsult kárának megtérítésében bekövetkező késedelem elkerülése érdekében a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy e felek valamelyike elsődlegesen köteles legyen a kár megtérítésére a vita rendezéséig.
- (20) A gépjárműbalesetek károsultjai számára hasonló bánásmódot kell biztosítani függetlenül attól, hogy a Közösségen belül a balesetek hol következnek be.
- (21) Személyi sérülés esetén a biztosított személy, a gépjármű vezetője vagy bármely más felelős személy családtagjai részére hasonló védelmet kell nyújtani, mint az egyéb harmadik fél károsultak részére.
- (22) A balesetekben általában a leggyengébb félnek bizonyuló gyalogosokat, kerékpárosokat és a közút egyéb, nem motorizált használóját ért személyi sérülést és anyagi kárt – amennyiben a nemzeti polgári jognak megfelelően kártérítésre jogosultak – a balesetben részt vevő gépjármű kötelező biztosításának kell fedeznie. Ez a rendelkezés nem érinti a nemzeti jogszabályokban megállapított polgári jogi felelősséget, illetve egy adott balesetben megítélt kártérítés mértékét.
- (23) A hatályos szabályozás egyik fő eredménye az, hogy a biztosítási fedezetet a gépjármű valamennyi utasára kiterjesztette. Ez a célkitűzés veszélybe kerülne, ha a nemzeti jogszabályok vagy a biztosítási szerződés bármely szerződéses kikötése kizárná az utasokat a biztosításból azért, mert tudták, vagy tudniuk kellett volna, hogy a gépjármű vezetője alkohol vagy bármely más kábító hatású anyag befolyása alatt állt a baleset idején. Az utas általában nincs abban a helyzetben, hogy megfelelően meg tudja ítélni a vezető ittaságának szintjét. A gépjármű-balesetek utaskárosultjai biztosítási fedezetének csökkentésével a vezetők nem tarthatók vissza az alkohol vagy a kábító hatású anyagok befolyása alatti vezetésről. Az a tény, hogy a gépjármű kötelező gépjármű-felelősségbiztosítása kiterjed ezen utasokra is, nem érinti az alkalmazandó nemzeti jogszabályok értelmében esetlegesen felmerülő felelősségüket, illetve egy adott balesetben megítélt kártérítés mértékét.
- (24) A kötelező gépjármű-felelősségbiztosításoknak a Közösség egész területére ki kell terjedniük.

(¹) HL L 257., 1995.10.27., 1. o.

- (25) Egyes biztosítóintézetek a biztosítási kötvényben olyan záradékot kötnek ki, amelynek értelmében a szerződés megszűnik, amennyiben a gépjármű egy meghatározott időn túl a nyilvántartásba vétel helye szerinti tagállam területén kívül marad. Ez a gyakorlat ellentétes az ezen irányelvben megállapított elvvel, amely értelmében a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításnak egyetlen biztosítási díj alapján a Közösség egész területére ki kell terjednie. Ezért – a tagállamoknak a gépjárművek nyilvántartására vonatkozó nemzeti jogszabályaiban foglalt kötelezettségek sérelme nélkül – elő kell írni, hogy a biztosítási fedezet a szerződés teljes időtartamára érvényes marad, függetlenül attól, hogy a gépjármű meghatározott ideig egy másik tagállamban található-e.
- (26) A biztosított fél érdekében minden biztosítási kötvénynek egyetlen biztosítási díj fejében garantálnia kell minden egyes tagállamban az ottani jogszabályok szerinti biztosítási fedezetet, illetve annak a tagállamnak a jogszabályai szerinti biztosítási fedezetet, ahol a gépjármű szokásos üzemben tartási helye található, amennyiben ez utóbbi fedezet a magasabb.
- (27) Intézkedéseket kell tenni annak érdekében, hogy az egyik tagállamból egy másik tagállamba behozott gépjárművekre vonatkozóan könnyebben lehessen biztosítást kötni még akkor is, ha a gépjárművet még nem vették nyilvántartásba a rendeltetési tagállamban. A tagállamok számára lehetővé kell tenni a kockázat helye szerinti tagállamot meghatározó általános szabálytól való átmeneti eltérést. A gépjárműnek a vásárló részére történő leszállításának, rendelkezésre bocsátásának vagy megküldésének időpontját követő harmincnapos időtartam folyamán a rendeltetési tagállamot kell a kockázat helye szerinti tagállamnak tekinteni.
- (28) Egy másik biztosítónál új gépjármű-felelősségbiztosítási szerződést kötni kívánó személy részére lehetővé kell tenni, hogy a régi szerződés alapján igazolja kármentességét, illetve kártörténetét. A biztosítottat fel kell jogosítani arra, hogy a biztosítási szerződés alapján biztosított gépjárművet vagy gépjárműveket érintő kártérítési igényre vagy azok hiányára vonatkozóan bármikor igazolást kérjen legalább a szerződéses jogviszony megelőző öt évére vonatkozóan. A biztosítóintézetnek vagy annak a szervezetnek, amelyet esetlegesen egy tagállam jelölt ki arra, hogy kötelező biztosítást nyújtson, vagy ilyen igazolásokat állítson ki, a kérelmet követő tizenöt napon belül ki kell állítania ezt az igazolást a biztosított részére.
- (29) A gépjármű-balesetek károsultjai megfelelő védelmének biztosítása érdekében, a tagállamok nem engedélyezhetik, hogy a biztosítóintézetek önrészt alkalmazzanak a balesetben sérült féllel szemben.
- (30) Az, hogy a biztosítóintézetrel szemben a biztosítási szerződésre közvetlenül hivatkozni lehet, illetve a kártérítési igény közvetlenül érvényesíthető, nagy jelentőséggel bír a gépjármű-balesetek károsultjainak védelme szempontjából. A hatékony és gyors kárrendezés elősegítése, valamint a költséges bírósági eljárás lehetséges elkerülése érdekében közvetlen kereseti jogot kell biztosítani bármely gépjármű-baleset károsultja részére a felelős személy felelősségbiztosítását nyújtó biztosítóintézetrel szemben.
- (31) A gépjármű-balesetet szenvedett károsultak megfelelő védelmének biztosítása érdekében az „indokolással ellátott kártérítési ajánlatra” vonatkozó eljárást valamennyi gépjárműbalesetre ki kell terjeszteni. Ugyanezt az eljárást megfelelően akkor is alkalmazni kell, amikor a balesetet a biztosítók nemzeti irodáinak rendszere rendezi.
- (32) A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ 9. cikke (1) bekezdésének b) pontjával együttesen alkalmazott 11. cikkének (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a károsult a lakóhelye szerinti tagállamban indíthat keresetet a felelősségbiztosítást nyújtó biztosító ellen.
- (33) A zöldkártyát kibocsátó irodák rendszere zökkenőmentes kárrendezést tesz lehetővé a károsult saját országában még akkor is, ha a másik fél más európai országból való.
- (34) Az ezen irányelv hatálya alá tartozó, nem a károsult lakóhelye szerinti államban bekövetkezett gépjárműbalesetekből eredően anyagi kárt vagy sérülést szenvedett károsultak számára lehetővé kell tenni, hogy kárigényeiket a lakóhelyük szerinti tagállamban jelentsék be, a károsító fél biztosítóintézete által kijelölt kárrendezési megbízottnál. Ez a megoldás lehetővé teszi, hogy a károsult által a saját tagállamán kívül elszenvedett kárt számára ismerős eljárások alapján bírálják el.
- (35) A károsult lakóhelye szerinti tagállamban működő kárrendezési megbízottak rendszere sem az egyes esetekben alkalmazandó anyagi jogot, sem a joghatóságot nem érinti.
- (36) A biztosítóintézetrel szembeni közvetlen kereseti jog biztosítása a károsult számára logikus kiegészítése az ilyen kárrendezési megbízottak kijelölésének, emellett pedig javítja a károsult lakóhelye szerinti tagállamon kívül történt gépjárműbalesetek károsultjainak jogi helyzetét.
- (37) Elő kell írni, hogy a tagállam, amelyben a biztosítóintézetet engedélyezték, kötelezze a biztosítóintézetet a többi tagállamban lakóhellyel rendelkező vagy ott letelepedett kárrendezési megbízottak kijelölésére annak érdekében, hogy minden szükséges információt összegyűjtsenek az említett balesetekből származó károkkal kapcsolatban, és minden megfelelő lépést megtegyenek a kárigények teljesítéséért a biztosítóintézet nevében és költségére, beleértve a kártérítés kifizetését. A kárrendezési megbízottaknak kellően széles jogkörrel kell rendelkezniük ahhoz, hogy képviseljék a biztosítóintézetet a balesetből eredően kárt szenvedett személyekkel szemben, továbbá hogy képviseljék a biztosítóintézetet a nemzeti hatóságok előtt, beleértve – ahol szükséges – a bíróságot, amennyiben ez összeegyeztethető a nemzetközi magánjognak a joghatóság megállapítására vonatkozó szabályaival.

(¹) HL L 12., 2001.1.16., 1. o.

- (38) A kárrendezési megbízott tevékenysége nem elegendő ahhoz, hogy a károsult lakóhelye szerinti tagállam bírósága rendelkezzen joghatósággal, ha a nemzetközi magánjognak a joghatóság megállapítására vonatkozó szabályai nem így rendelkeznek.
- (39) A kárrendezési megbízottak kijelölése az egyik feltétele az életbiztosítás körén kívül eső közvetlen biztosítási tevékenységek megkezdésére és gyakorlására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló, 1973. július 24-i 73/239/EGK első tanácsi irányelv⁽¹⁾ melléklete A. pontjának 10. ágazatában felsorolt biztosítási tevékenység megkezdésének és gyakorlásának, kivéve a fuvarozók felelősségbiztosítását. Ezért az életbiztosítás körén kívül eső közvetlen biztosítási tevékenységre vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról, valamint a 73/239/EGK és a 88/357/EGK irányelv módosításáról szóló 1992. június 18-i 92/49/EGK tanácsi irányelv (harmadik nem-életbiztosítási irányelv)⁽²⁾ II. címében foglaltaknak megfelelően ezt a feltételt tartalmaznia kell az egységes hivatalos engedélynek, amelyet annak a tagállamnak a hatóságai állítanak ki, amelyekben a biztosító-intézet székhelyét létesíti. Ez a feltétel azokra a biztosító-intézetekre is vonatkozik, amelyek székhelye a Közösségen kívül található, és biztosítási tevékenység megkezdésére jogosító engedélyt szereztek a Közösség valamely tagállamában.
- (40) Annak biztosításán túlmenően, hogy a biztosító-intézet kárrendezési megbízottal rendelkezik a károsult lakóhelye szerinti államban, helyénvaló biztosítani a károsultnak a kárigény haladéktalan rendezéséhez való jogát. Éppen ezért a nemzeti jogszabályokba bele kell foglalni a megfelelő hatékony és szisztematikus pénzbeli vagy azzal egyenértékű igazgatási büntetéseket, úgymint a meghagyásokkal együtt alkalmazott igazgatási bírságokat, a felügyeleti hatóságok felé teljesítendő rendszeres beszámolási kötelezettséget, helyszíni ellenőrzéseket, a nemzeti hivatalos lapban és sajtóban történő közzétételt, a társaság tevékenységeinek felfüggesztését (bizonyos időre új szerződés kötése megtiltását), a felügyeleti hatóságok rendkívüli kárrendezési megbízottjának kijelölését, aki ellenőrzi, hogy az üzletmenet a biztosítási jogszabályoknak megfelelően zajlik-e, az erre az üzletágra vonatkozó engedély visszavonását, az igazgatókra és a vezetőségre vonatkozó szankciók előírását – arra az esetre, ha a biztosító-intézet vagy annak kárrendezési megbízottja elfogadható határidőn belül nem tesz eleget kártérítési ajánlattételi kötelezettségének. Ez nem befolyásolja bármely más, megfelelőnek ítélt – különösen a felügyeletre vonatkozó jog alapján alkalmazott – intézkedés meghozatalát. Ennek azonban az a feltétele, hogy a felelősség és az elszenvedett kár ne legyen vita tárgya, és így a biztosító-intézet az előírt határidőn belül indokolással ellátott kártérítési ajánlatot tudjon tenni. Az indokolással ellátott kártérítési ajánlatot írásban kell megtenni, és tartalmaznia kell az okokat, amelyek alapján a felelősséget és a kárt megállapították.
- (41) Ezekon a szankciókon kívül helyénvaló azt is előírni, hogy a biztosító-intézet által a károsultnak felajánlott vagy a bíróság által megítélt kártérítési összeg után kamatot kelljen fizetni, ha az ajánlatot a fent említett előírt határidőn belül nem tették meg. Ha a tagállamokban léteznek olyan nemzeti szabályok, amelyek előírják a késedelmes fizetés utáni kamat szükségességét, ez a rendelkezés a vonatkozó szabályokra való hivatkozással végrehajtható.
- (42) A gépjárműbalesetet szenvedett károsultak néha nehezen tudják megállapítani a balesetben érintett gépjármű felelősségbiztosítását nyújtó biztosító-intézet nevét.
- (43) Az ilyen károsultak érdekében a tagállamok információk központokat állítanak fel, hogy biztosítsák a gépjárműveket érintő valamennyi balesettel kapcsolatos információhoz való haladéktalan hozzáférést. Ezek az információk központok a károsultak rendelkezésére bocsátják a kárrendezési megbízottakra vonatkozó adatokat is. Szükséges, hogy az ilyen központok egymással együttműködjenek, és gyorsan válaszoljanak a más tagállamok központjaiból érkező, a kárrendezési megbízottakkal kapcsolatos kérdésekre. Helyénvalónak látszik, hogy az ilyen központok információkat gyűjtsenek a biztosítás tényleges megszűnésének napjáról, de nem az eredeti biztosítási kötvény érvényességének lejártáról, ha a szerződés időtartama felmondás hiányában automatikusan meghosszabbodik.
- (44) Különös rendelkezések szükségesek az olyan gépjárművekre vonatkozóan (például kormányzati vagy katonai gépjárművekre), amelyek kivételt képeznek a kötelező felelősségbiztosítás alól.
- (45) A károsult jogos érdeke lehet, hogy tudomást szerezzen a gépjármű tulajdonosának, szokásos vezetőjének, vagy bejegyzett üzembentartójának kilétéről, például akkor, ha csak ezektől a személyektől kaphat kártérítést a gépjármű nem megfelelő biztosítása miatt, vagy mert a kár meghaladja a biztosítási összeget. Ezt az információt következképpen szintén rendelkezésre kell bocsátani.
- (46) Bizonyos rendelkezésre bocsátott információk, mint például a gépjármű tulajdonosának vagy szokásos vezetőjének neve és címe, a biztosítási kötvény száma vagy a gépjármű rendszáma, személyes adatnak minősül a személyes adatok kezelése vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽³⁾ értelmében. Éppen ezért az ezen irányelv céljainak megvalósításához szükséges adatok kezelése során tiszteletben kell tartani a 95/46/EK irányelv alapján hozott nemzeti intézkedéseket. A szokásos vezető nevét és címét csak akkor kell közölni, ha a nemzeti jogszabályok ezt előírják.

(1) HL L 228., 1973.8.16., 3. o.

(2) HL L 228., 1992.8.11., 1. o.

(3) HL L 281., 1995.11.23., 31. o.

- (47) Annak biztosítása érdekében, hogy a károsult hozzájusson az őt megillető kártérítéshez, kártérítési szervezetet kell felállítani, amelyhez a károsult akkor fordulhat, ha a biztosítóintézet elmulasztotta kárrendezési megbízottja kijelölését, nyilvánvalóan késlekedik a kárigény rendezésével, vagy ha a biztosítóintézet nem azonosítható. A kártérítési szervezet közreműködése csak azokra a ritka egyedi esetekre korlátozódik, amikor a biztosítóintézet a kiróható szankciók visszatartó ereje ellenére sem teljesíti kötelezettségeit.
- (48) A kártérítési szervezet feladata a károsult által elszenvedett bármilyen kárra vonatkozó kárigényeknek kizárólag az objektíven megállapítható esetekben történő rendezése, ezért tevékenységét, érdemi kárbecslés nélkül, annak ellenőrzésére kell korlátoznia, hogy a kártérítési ajánlatot a megadott határidőknek és szabályozott eljárásoknak megfelelően tették-e meg.
- (49) Azon jogi személyeket, amelyekre átszállnak a károsult igényei, amelyek a balesetért felelős személlyel vagy annak biztosítóintézetével szemben állnak fenn (például más biztosítóintézetek vagy szociális biztonsági szervek), nem szabad feljogosítani arra, hogy a megfelelő igényt a kártérítési szervezethez benyújtsák.
- (50) Indokolt biztosítani, hogy a jogok átszálljanak a kártérítési szervezetre, amennyiben a károsultat kártérítésben részesítette. Annak érdekében, hogy könnyebbé váljon a kártérítési szervezet kárigényeinek érvényesítése a biztosítóintézzel szemben, ha az elmulasztotta kárrendezési megbízottja kijelölését, vagy nyilvánvalóan késlekedik a kárigény rendezésével, szükséges előírni, hogy a károsult állama szerinti kártérítési szervezet a károsult jogai átszállásával járó automatikus megtérítési joggal is rendelkezzen azon tagállam kártérítési szervezetével szemben, ahol a biztosítóintézet székhelye található. Ez a szervezet van a legjobb helyzetben ahhoz, hogy a biztosítóintézet ellen eljárást kezdeményezzen.
- (51) A tagállamok ugyan rendelkezhetnek úgy, hogy a kártérítési szervezettel szembeni kárigény kiegészítő jellegű, a károsult azonban nem kötelezhető arra, hogy kárigényét a balesetért felelős személynek az előtt jelezze, hogy azt a kártérítési szervezetnek benyújtaná. Ebben az esetben a károsultnak legalább ugyanabban a helyzetben kell lennie, mint a garanciaalappal szembeni kárigény esetén.
- (52) Ez a rendszer a tagállamok által létrehozott és jóváhagyott kártérítési szervezetek között létrejött megállapodással működtethető, amely meghatározza feladataikat és kötelezettségeiket, illetve a megtérítési eljárásokat.
- (53) Arra az esetre, ha lehetetlen azonosítani a gépjármű biztosítóját, elő kell írni, hogy a károsult részére fizetendő kártérítés végső kötelezettje az e célból meghatározott garanciaalap, amely a balesetet okozó, nem biztosított gépjármű szokásos üzemben tartási helye szerinti

tagállamban található. Arra az esetre, ha lehetetlen azonosítani a gépjárművet, elő kell írni, hogy a végső kötelezett az e célból meghatározott garanciaalap, amely a baleset helye szerinti tagállamban található.

- (54) Ez az irányelv nem érinti az I. melléklet B. részében említett irányelvek nemzeti jogba történő átültetésére és alkalmazására vonatkozó határidőkkel kapcsolatos tagállami kötelezettségeket,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

- „gépjármű”: minden szárazföldi közlekedésre szolgáló és mechanikus erővel működtetett, de nem sínen közlekedő gépjármű, valamint a pótkocsi, akkor is, ha nincs a gépjárműhöz kapcsolva;
- „károsult”: minden, gépjármű okozta kár vonatkozásában kártérítésre jogosult személy;
- „nemzeti iroda”: szakmai szervezet, amelyet az 1949. január 25-én az Egyesült Nemzetek Szervezete Európai Gazdasági Bizottsága Szárazföldi Szállítási Bizottságának Közúti Szállítási Albizottsága által elfogadott 5. ajánlásnak megfelelően hoztak létre, és amely egy adott államnak azokat a biztosítóit fogja össze, amelyeknek engedélyük van a gépjármű-felelősségbiztosítási tevékenység folytatására;
- „terület, ahol a gépjárművet szokásosan üzemben tartják”:
 - annak az államnak a területe, amelynek a rendszámtáblájával a gépjárművet ellátták, függetlenül attól, hogy a rendszámtábla állandó, vagy ideiglenes; vagy
 - azokban az esetekben, amikor a gépjárműtípusra nincs előírva nyilvántartásba vételi kötelezettség, és a gépjármű „biztosítási táblával” vagy olyan megkülönböztető jelzéssel van ellátva, amely rendszámtáblának felel meg, annak az államnak a területe, ahol a biztosítási táblát vagy a jelzést kiadták; vagy
 - azokban az esetekben, amikor bizonyos gépjárműtípusokra sem a rendszámtáblával, sem pedig a biztosítási táblával vagy a megkülönböztető jelzéssel való ellátottság nincs előírva, annak az államnak a területe, ahol a gépjármű üzemben tartójának állandó lakóhelye található; vagy

- d) amennyiben a gépjármű nem rendelkezik rendszám-táblával, vagy olyan rendszám-táblával rendelkezik, amely nem vagy már nem rendelhető hozzá az adott gépjárműhöz, és a gépjármű baleset részesévé vált, a kártérítési igény a 2. cikk a) pontjának vagy a 10. cikknek megfelelő rendezése céljából, annak az államnak a területe, ahol a baleset bekövetkezett;
5. „zöldkártya”: nemzetközi biztosítási igazolás, amelyet egy nemzeti iroda állít ki az 1949. január 25-én az Egyesült Nemzetek Szervezete Európai Gazdasági Bizottsága Szárazföldi Szállítási Bizottságának Közúti Szállítási Albizottsága által elfogadott 5. ajánlással összhangban;
6. „biztosító”: olyan vállalkozás, amely hivatalos engedélyét a 73/239/EGK irányelv 6. cikkének vagy 23. cikke (2) bekezdésének megfelelően kapta;
7. „telephely”: a biztosító székhelye, képviselete vagy fióktelepe az életbiztosítás körén kívül eső közvetlen biztosításokra vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról és a szolgáltatásnyújtás szabadságának tényleges gyakorlását elősegítő rendelkezések megállapításáról szóló, 1988. június 22-i 88/357/EGK második tanácsi irányelv⁽¹⁾ 2. cikkének c) pontjában foglalt fogalom meghatározással összhangban.

2. cikk

Hatály

A 4., 6., 7. és 8. cikk rendelkezései alkalmazandók azon gépjárművekre, amelyek szokásos üzemben tartási helye valamely tagállamban található:

- a) azt követően, hogy a nemzeti irodák megállapodást kötöttek, amelynek értelmében mindegyik nemzeti iroda garantálja, hogy a kötelező biztosításra vonatkozó saját hazai szabályozásának megfelelően teljesíti azokat a kárigényeket, amelyek a területén azon gépjárművek által okozott balesetek miatt keletkeznek, amelyek szokásos üzemben tartási helye egy másik tagállam területén található, függetlenül attól, hogy a gépjárműveknek van-e biztosításuk;
- b) attól a naptól kezdődően, amelyet a Bizottság határoz meg azt követően, hogy a tagállamokkal szorosán együttműködve a megállapodás létrejöttéről megbizonyosodott;
- c) a fenti megállapodás hatályának időtartamára.

3. cikk

Gépjármű-felelősségbiztosítási kötelezettség

Az 5. cikkre is figyelemmel minden tagállam időben megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a saját terü-

letén szokásosan üzemben tartott gépjárművek rendelkezzenek gépjármű-felelősségbiztosítással.

A biztosítással fedezett károk mértékét és a biztosítás szabályait az első bekezdésben említett intézkedések alapján kell meghatározni.

Minden tagállam időben megteszi a szükséges intézkedéseket, hogy a biztosítási szerződés egyaránt fedezze:

- a) a más tagállamok hatályos szabályozása szerint bármely kárt, amely e tagállamok területén keletkezik;
- b) bármely kárt, amelyet a tagállamok állampolgárai szenvednek el két olyan terület közötti közlekedésük során, ahol a Szerződés hatályban van, amennyiben a területért, amelyen áthaladnak, egyik nemzeti iroda sem felelős; ilyen esetben a kárt azon tagállam kötelező biztosításra vonatkozó jogszabályainak megfelelően kell fedezni, ahol a gépjármű szokásos üzemben tartási helye található.

Az első bekezdésben említett biztosítás kötelezően kiterjed mind az anyagi kárra, mind a személyi sérülésre.

4. cikk

A biztosítás ellenőrzése

A tagállamok tartózkodnak az olyan gépjárművek felelősségbiztosításának ellenőrzésétől, amelyek szokásos üzemben tartási helye valamely másik tagállamban található, vagy amelyek szokásos üzemben tartási helye harmadik országban található, és másik tagállam területéről lépnek területükre. Mindazonáltal a tagállamok végezhetnek a biztosításra vonatkozó, nem rendszeres ellenőrzést, feltéve, hogy az hátrányos megkülönböztéstől mentes, és olyan ellenőrzés részeként végzik, amely nem irányul kizárólag a biztosításra.

5. cikk

A gépjármű-felelősségbiztosítási kötelezettség alóli kivételek

(1) A tagállamok eltérhetnek a 3. cikk rendelkezéseitől egyes természetes és magánjogi vagy közjogi jogi személyek esetén; ezek jegyzékét az eltérést alkalmazó állam készíti el, és arról tájékoztatja a többi tagállamot és a Bizottságot.

Az eltérést alkalmazó tagállam meghoz minden szükséges intézkedést annak biztosítása érdekében, hogy az ilyen személyekhez tartozó gépjárművek által a saját területén, illetve egy másik tagállam területén okozott károk megtérítésre kerüljenek.

⁽¹⁾ HL L 172., 1988.7.4., 1. o.

A tagállam ennek keretében kijelöli azt a hatóságot vagy szervezetet a kár bekövetkezésének helye szerinti országban, amely felelős azért, hogy az adott állam jogszabályainak megfelelően kártérítést nyújtson a sérült feleknek azokban az esetekben, amikor a 2. cikk a) pontja nem alkalmazható.

A tagállam közli a Bizottsággal a kötelező biztosítás alól mentességet élvező személyek, valamint a kártérítésért felelős hatóságok és szervezetek jegyzékét.

A Bizottság közzéteszi a jegyzéket.

(2) A tagállamok eltérhetnek a 3. cikk rendelkezéseitől bizonyos gépjárműtípusok vagy bizonyos speciális forgalmi rendszámmal ellátott gépjárművek esetében; ezeknek a gépjárműtípusoknak, illetve gépjárműveknek a jegyzékét az eltérést alkalmazó állam készíti el, és arról a többi tagállamnak és a Bizottságnak tájékoztatást nyújt.

Ebben az esetben a tagállamok biztosítják, hogy az első albekezdésben említett gépjárművek ugyanolyan bánásmódban részesüljenek, mint azok a gépjárművek, amelyek esetében a 3. cikkben meghatározott biztosítási kötelezettségnek nem tettek eleget.

A baleset bekövetkeztének helye szerinti tagállam garanciaalapja megtérítési igénnyel élhet a gépjármű szokásos üzemben tartási helye szerinti tagállam garanciaalapjával szemben.

2010. június 11-től kezdődően a tagállamok jelentést készítenek a Bizottság részére e bekezdés végrehajtásáról és gyakorlati alkalmazásáról.

A Bizottság, e jelentések vizsgálatát követően – amennyiben helyénvaló – javaslatokat terjeszt elő ezen eltérés felváltására vagy hatályon kívül helyezésére.

6. cikk

Nemzeti irodák

Valamennyi tagállam biztosítja, hogy amennyiben a területén olyan gépjármű okoz balesetet, amelynek szokásos üzemben tartási helye egy másik tagállamban található, a nemzeti iroda a 2. cikk a) pontjában említett kötelezettség sérelme nélkül tájékoztatást kapjon:

- a) a gépjármű szokásos üzemben tartási helyéről, valamint annak forgalmi rendszámáról, amennyiben azzal rendelkezik;
- b) amilyen mértékben lehetséges, a gépjármű biztosításának részleteiről, ahogyan azok általában a gépjármű üzemben tartójának birtokában lévő zöldkártyán fel vannak tüntetve, amilyen mértékben azokat az a tagállam előírja, ahol a gépjármű szokásos üzemben tartási helye található.

A tagállamok egyaránt biztosítják, hogy a nemzeti iroda tájékoztassa az a) és b) pontban említett információkról annak az

államnak a nemzeti irodáját, ahol az első bekezdésben említett gépjármű szokásos üzemben tartási helye található.

2. FEJEZET

A HARMADIK ORSZÁG TERÜLETÉN SZOKÁSOSAN ÜZEMBEN TARTOTT GÉPJÁRMŰVEKRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

7. cikk

A harmadik ország területén szokásosan üzemben tartott gépjárművekre vonatkozó tagállami intézkedések

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy ha egy harmadik ország területén szokásosan üzemben tartott gépjármű belép a Szerződés hatálya alá tartozó területre, e területen csak abban az esetben vehessen részt a forgalomban, ha az egyes tagállamoknak a kötelező felelősség-biztosításra vonatkozó szabályozásában rögzített feltételeknek megfelelően biztosítással fedezett az a kár, amelyet a gépjármű esetlegesen okoz a Szerződés hatálya alá tartozó terület egészén.

8. cikk

A harmadik ország területén szokásosan üzemben tartott gépjárművekre vonatkozó dokumentumok

(1) Minden gépjárművet, amelynek szokásos üzemben tartási helye egy harmadik ország területén található, a Szerződés hatálya alá tartozó területre történő belépés előtt érvényes zöldkártyával vagy a határbiztosítási szerződés megkötésére vonatkozó igazolással kell ellátni, amely bizonyítja, hogy a gépjármű a 7. cikknek megfelelően biztosítva van.

Ugyanakkor a harmadik országban szokásosan üzemben tartott gépjárműveket úgy kell kezelni, mint a Közösség területén szokásosan üzemben tartott gépjárműveket, ha minden tagállam nemzeti irodája – valamennyien a kötelező felelősségbiztosításra vonatkozó tagállami szabályozásban rögzített egyes feltételeknek megfelelően – külön-külön garantálja az ilyen gépjárművek által a területükön okozott balesetektől keletkező kárigények kiegyenlítését.

(2) Miután a Bizottság a tagállamokkal szorosán együttműködve megbizonyosodott az (1) bekezdés második albekezdésében említett kötelezettség fennállásáról, meghatározza azt az időpontot, amelytől kezdődően, valamint azon gépjárműtípusokat, amelyek tekintetében a tagállamok már nem írhatják elő az (1) bekezdés első albekezdésében említett iratok bemutatását.

3. FEJEZET

A KÖTELEZŐ BIZTOSÍTÁSI FEDEZET LEGKISEBB ÖSSZEGE

9. cikk

A legkisebb összeg mértéke

(1) A tagállamok által előírható magasabb fedezeti összegek sérelme nélkül minden tagállam a 3. cikkben említett kötelező biztosítást ír elő legalább a következő összegeknek megfelelő mértékben:

- a) személyi sérülés esetén a biztosítási fedezet legkisebb összege sérültenként 1 000 000 EUR vagy 5 000 000 EUR káreseményenként, a sérültek számától függetlenül;
- b) anyagi kár esetén káreseményenként 1 000 000 EUR, a károsultak számától függetlenül.

A tagállamok – amennyiben szükséges – legkésőbb 2012. június 11-ig tartó átmeneti időszakot állapíthatnak meg, amely alatt az általuk a biztosítási fedezetre vonatkozóan előírt legkisebb összegeket az első albekezdésben rögzített szinthez igazítják.

Az ilyen átmeneti időszakot megállapító tagállamok tájékoztatják erről a Bizottságot és megjelölik az átmeneti időszak tartamát.

A tagállamok azonban legkésőbb 2009. december 11-ig legalább az első albekezdésben rögzített szint felére növelik a biztosítási fedezet összegeit.

(2) 2005. június 11-től kezdődően vagy az (1) bekezdés második albekezdésében említett bármely átmeneti időszak elteltével az (1) bekezdés második albekezdésében említett összegeket öt évente felül kell vizsgálni a 2494/95/EK rendeletnek megfelelően megállapított európai fogyasztói árindekszel (EICP) összehangban.

Az összegeket automatikusan ki kell igazítani. Az ilyen összegeket az EICP által a tárgyidőszakra – azaz az első albekezdésben említett felülvizsgálatot közvetlenül megelőző 5 évre – vonatkozó százalékos változással kell növelni, és 10 000 EUR többszörösére kell felkerekíteni.

A Bizottság a kiigazított összegekről értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot, és biztosítja azok közzétételét az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

4. FEJEZET

AZ AZONOSÍTATLAN GÉPJÁRMŰ, VAGY A 3. CIKKBEN MEGHATÁROZOTT BIZTOSÍTÁSI KÖTELEZETTSÉGNEK ELEGET NEM TEVŐ GÉPJÁRMŰ ÁLTAL OKOZOTT KÁR MEGTÉRÍTÉSE

10. cikk

A kártérítéssel megbízott szervezet

(1) Valamennyi tagállam létrehoz vagy felhatalmaz egy szervezetet, amelynek feladata, hogy legalább a biztosítási kötelezettség mértékéig megtérítse azt a kárt, amely egy azonosítatlan gépjármű, vagy a 3. cikkben meghatározott biztosítási kötelezettségnek eleget nem tevő gépjármű által okozott anyagi kár vagy személyi sérülés következtében keletkezett.

Az első albekezdés nem érinti a tagállamoknak azt a jogát, amelynek értelmében eldönthetik, hogy a szervezet által biztosított kártérítés kiegészítő vagy nem kiegészítő jellegű, illetve amelynek értelmében rendelkezhetnek a kárigényeknek a szervezet, a balesetért felelős személy vagy személyek, valamint

egyéb olyan biztosítók vagy szociális biztonsági szervek közötti rendezéséről, amelyek ugyanazon baleset vonatkozásában kötelesek kártérítést nyújtani a károsult részére. A tagállamok azonban nem engedhetik meg, hogy a szervezet közreműködését attól a feltételtől tegye függővé, hogy a károsult bármely módon igazolja, hogy a felelős személy nem képes vagy nem hajlandó kártérítést fizetni.

(2) A károsult bármely esetben közvetlenül a szervezethez fordulhat, amely – a kérésére a károsult által benyújtott információk alapján – köteles indokolással ellátott választ adni a károsult részére közreműködésére vonatkozóan.

A tagállamok azonban kizárhatják e szervezet közreműködését azon személyek vonatkozásában, akik saját akaratukból szálltak be a gépjárműbe, amely a kárt okozta, amennyiben a szervezet bizonyítani tudja, hogy tudomásuk volt arról, hogy a gépjármű nem volt biztosítva.

(3) A tagállamok korlátozhatják vagy kizárhatják e szervezet közreműködését az azonosítatlan gépjármű által okozott anyagi kár esetében.

Amennyiben azonban a szervezet súlyos személyi sérülésért kártérítést nyújtott ugyanazon baleset bármely károsultjának, amelyben azonosítatlan gépjármű anyagi kárt okozott, a tagállamok nem zárhatják ki az anyagi kár megtérítését azon az alapon, hogy a gépjármű azonosítatlan. Mindazonáltal a tagállamok legfeljebb 500 EUR összegben önrészt határozhatnak meg, amely az ilyen anyagi kárt elszenvedő személyt terheli.

Annak feltételeit, hogy a személyi sérülések mely esetekben tekintendők súlyosnak, azon tagállam jogszabályaival, illetve közigazgatási rendelkezéseivel összehangban kell meghatározni, amelyben a baleset bekövetkezett. E tekintetben a tagállamok figyelembe vehetik többek között, hogy a sérülés igényelt-e kórházi ellátást.

(4) Minden tagállam a saját törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseit alkalmazza az e szervezet által fizetendő kártérítésre, a károsult számára előnyösebb egyéb gyakorlat sérelme nélkül.

11. cikk

Vitarendezés

Amennyiben vita támad a 10. cikk (1) bekezdésében említett szervezet és a felelősségbiztosító között arról, hogy melyiknek kell kártérítést nyújtania a károsult számára, a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy e felek valamelyikét kijelöljék elsődleges kötelezettnek arra, hogy a károsultnak késedelem nélkül kifizesse a kártérítést.

Amennyiben végül megállapításra kerül, hogy a kártérítés egészét vagy egy részét a másik félnek kellett volna megfizetnie, e másik fél ennek megfelelően megtéríti a kifizetést teljesítő fél által nyújtott összeget.

5. FEJEZET

A KÁROSULTAK EGYES CSOPORTJAI, KIZÁRÓ OKOK, EGYETLEN BIZTOSÍTÁSI DÍJ, GÉPJÁRMŰ SZÁLLÍTÁSA EGYIK TAGÁLLAMBÓL A MÁSIKBA

12. cikk

A károsultak egyes csoportjai

(1) A 13. cikk (1) bekezdése második albekezdésének sérelme nélkül a 3. cikkben említett biztosítás a gépjármű vezetője kivételével kiterjed valamennyi utasnak a gépjárműhasználatból eredő személyi sérülésével kapcsolatos felelősségre.

(2) Baleset esetén a biztosított személy, a gépjármű vezetője vagy bármely más, a magánjog értelmében felelős személy családtagjai, akik felelősségét a 3. cikkben említett biztosítás fedezi, e családi kapcsolat miatt a személyi sérülés tekintetében nem zárhatók ki a biztosítás köréből.

(3) A 3. cikkben említett biztosítás kiterjed az olyan gyalogosokat, kerékpárosokat és a közút többi, nem motorizált használatát ért személyi sérülésekre és anyagi kárra, akik egy gépjármű részvételével bekövetkezett baleset következményeként a nemzeti polgári jog értelmében kártérítésre jogosultak.

Ez a cikk nem érinti sem a polgári jogi felelősséget, sem pedig a kártérítés összegét.

13. cikk

Kizáró okok

(1) Valamennyi tagállam megtesz minden megfelelő intézkedést annak érdekében, hogy a 3. cikk alkalmazása szempontjából érvénytelennek minősüljön a balesetet szenvedett harmadik fél kárigénye tekintetében a 3. cikknek megfelelően kiállított biztosítási kötvényben szereplő valamennyi olyan jogszabályi rendelkezés, illetve szerződéses kikötés, amely kizárja a biztosítás köréből azokat az eseteket, amikor a gépjárművet olyan személy használja vagy vezeti, aki:

- a) e tevékenységhez nem rendelkezik kifejezett vagy hallgatóságos engedéllyel;
- b) nem rendelkezik az adott gépjármű vezetésére feljogosító jogosítvánnyal;
- c) megszegte az adott gépjármű műszaki állapotára és biztonságosságára vonatkozó, jogszabályi műszaki előírásokat.

Mindazonáltal az első albekezdés a) pontjában említett rendelkezés vagy kikötés érvényesíthető olyan személyekkel szemben, akik saját akaratukból szálltak be a gépjárműbe, amely a kárt okozta, amennyiben a biztosító bizonyítani tudja, hogy tudomásuk volt arról, hogy a gépjármű lopott volt.

A tagállamoknak lehetőségük van rá – a saját területükön bekövetkezett károk tekintetében –, hogy ne alkalmazzák az első

albekezdésben szereplő rendelkezést, amennyiben és amilyen mértékben az elszenvedett kárért a károsult valamely szociális biztonsági szervtől kártérítést kaphat.

(2) Lopott vagy erőszakkal eltulajdonított gépjárművek esetében a tagállamok rendelkezhetnek arról, hogy a 10. cikk (1) bekezdésében meghatározott szervezet térítse meg a kárt a biztosító helyett az e cikk (1) bekezdésében megállapított feltételek mellett. Amennyiben a gépjármű szokásos üzemben tartási helye egy másik tagállam területén található, e szervezet e tagállamban nem nyújthat be kárigényt semmilyen szervezethez.

Azok a tagállamok, amelyek lopott vagy erőszakkal eltulajdonított gépjárművek esetében úgy rendelkeznek, hogy a 10. cikk (1) bekezdésében említett szervezet térítse meg a kárt, anyagi kár esetére a károsultat terhelő 250 EUR-t nem meghaladó önrészt írhatnak elő.

(3) A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy bármely jogszabályi rendelkezés vagy a biztosítási kötvényben található szerződéses kikötés, amely a biztosítás köréből azon az alapon zár ki egy utast, hogy tudta vagy tudnia kellett volna, hogy a gépjármű vezetője a baleset idején alkohol vagy más kábító hatású anyag befolyása alatt állt, érvénytelennek minősüljön az ilyen utas kárigénye vonatkozásában.

14. cikk

Egyszeri biztosítási díj

A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szerződések:

- a) fedezetet nyújtsanak egyszeri biztosítási díj alapján, a szerződés egész tartama alatt a Közösség teljes területére, beleértve bármely olyan időszakot, amikor a gépjármű a szerződés tartama alatt más tagállamok területén található; és
- b) ugyanazon egyszeri biztosítási díj alapján minden egyes tagállamban biztosítsák a tagállamok jogszabályai által megkövetelt fedezetet, illetve annak a tagállamnak a jogszabályai által megkövetelt fedezetet, ahol a gépjármű szokásos üzemben tartási helye található, amennyiben ez a fedezet a magasabb.

15. cikk

Gépjármű szállítása egyik tagállamból a másikba

(1) A 88/357/EGK irányelv 2. cikke d) pontjának második francia bekezdésétől eltérve, amikor egy gépjárművet egyik tagállamból egy másikba szállítanak, a rendeltetési tagállamot kell a kockázat helye szerinti tagállamnak tekinteni a gépjármű szállításának a vásárló általi elfogadásától kezdődően harmincnapos időtartamig, még akkor is, ha a gépjárművet a rendeltetési tagállamban hivatalosan nem vették nyilvántartásba.

(2) Abban az esetben, ha a gépjármű az e cikk (1) bekezdésében említett időszak folyamán úgy volt részese egy balesetnek, hogy közben nem rendelkezett biztosítással, a rendeltetési tagállamnak a 10. cikk (1) bekezdésében említett szervezete felel a 9. cikkben meghatározott kártérítésért.

6. FEJEZET

IGAZOLÁS, ÖNRÉSZ, KÖZVETLEN KERESETI JOG

16. cikk

Igazolás harmadik személy által támasztott kártérítési igényről

A tagállamok biztosítják, hogy a biztosítottak jogosultak legyenek bármikor igazolást kérni a biztosított gépjárművet vagy gépjárműveket érintő, harmadik személyek által a biztosítási szerződéses jogviszonynak legalább az utolsó öt évében támasztott kártérítési igényekre vagy azok hiányára vonatkozóan.

A biztosítónak vagy bármely más szervezetnek, amelyet egy tagállam esetlegesen kijelölt arra, hogy kötelező biztosítást kössön vagy ilyen igazolásokat állítson ki, a kérelmet követő tizenöt napon belül ki kell állítania ezt az igazolást a biztosított részére.

17. cikk

Önrész

A 3. cikkben említett biztosítást illetően a biztosítók nem alkalmazhatnak önrészt a balesetben károsult féllel szemben.

18. cikk

Közvetlen kereseti jog

A tagállamok biztosítják, hogy a 3. cikkben említett biztosítással fedezett gépjármű által okozott balesetből eredően károsult személyek közvetlenül jogosultak legyenek keresetet indítani azon biztosító ellen, amelynél a felelős személy felelősségbiztosítással rendelkezik.

7. FEJEZET

A 3. CIKKBEN EMLÍTETT BIZTOSÍTÁSSAL BIZTOSÍTOTT GÉPJÁRMŰ ÁLTAL OKOZOTT BALESETBŐL EREDŐ KÁROK MEGTÉRÍTÉSE

19. cikk

A balesettel kapcsolatos kárrendezési eljárás

A tagállamok megállapítják a 22. cikkben említett eljárást az olyan balesetből eredő károk megtérítésére vonatkozóan, amelyet a 3. cikkben említett biztosítással biztosított gépjármű okozott.

Az olyan károkra vonatkozóan, amelyek rendezését a 2. cikkben meghatározott módon a biztosítók nemzeti irodáinak rendszere végezheti, a tagállamok a 22. cikkben említettellel egyező eljárást állapítanak meg.

Ezen eljárás alkalmazása szempontjából a biztosítóra való bármely hivatkozást a nemzeti irodára történő hivatkozásként kell érteni.

20. cikk

A lakóhelyüktől eltérő tagállamban bekövetkezett baleset károsultjai kárának megtérítésére vonatkozó különleges rendelkezések

(1) A 20–26. cikk célja, hogy különleges intézkedéseket állapítson meg a károsult lakóhelyétől eltérő tagállamban bekövetkezett balesetből származó bármilyen kár tekintetében kártérítésre jogosult károsultakra vonatkozóan, ha a balesetet olyan gépjármű okozta, amely valamely tagállamban biztosított, és amelynek szokásos üzemben tartási helye is valamely tagállamban található.

A harmadik országok polgári jogi felelősségre és nemzetközi magánjogra vonatkozó jogszabályainak sérelme nélkül ezek a rendelkezések azokra a valamely tagállamban lakóhellyel rendelkező károsultakra is vonatkoznak, akik olyan balesetből származó bármilyen anyagi kár tekintetében kártérítésre jogosultak, amely olyan harmadik országban történt, amelynek a nemzeti biztosító irodája csatlakozott a zöldkártyarendszerhez, ha az ilyen baleseteket valamely tagállamban biztosított és ott szokásosan üzemben tartott gépjármű használata okozta.

(2) A 21. és 24. cikk csak azokra a balesetekre vonatkozik, ahol a balesetet okozó gépjármű:

- a) biztosítója a károsult lakóhelyétől eltérő tagállamban található; és
- b) szokásos üzemben tartási helye a károsult lakóhelyétől eltérő tagállamban található.

21. cikk

Kárrendezési megbízott

(1) Valamennyi tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 73/239/EGK irányelv melléklete A. pontjának 10. ágazatában szereplő kockázatok (kivéve a fuvarozók felelősségbiztosítását) vállaló biztosítók kárrendezési megbízottat jelöljenek ki minden olyan tagállamban, amely különbözik attól, ahol hivatalos működési engedélyüket megkapták.

A kárrendezési megbízott felelős a 20. cikk (1) bekezdésében említett balesetektől származó kárigények kezeléséért és rendezéséért.

A kárrendezési megbízott a kinevezése helye szerinti tagállamban lakóhellyel rendelkező, illetve letelepedett személy.

(2) A kárrendezési megbízott megválasztása a biztosító mérlegelési körébe tartozik.

A tagállamok a választás szabadságát nem korlátozhatják.

(3) A kárrendezési megbízott egy vagy több biztosítónak is dolgozhat.

(4) A kárrendezési megbízott a kárigényre vonatkozó minden olyan információt összegyűjt, amely a károk rendezésével kapcsolatban szükséges, és minden szükséges intézkedést megtesz a károk rendezésének megtárgyalására.

A kárrendezési megbízott kinevezésére vonatkozó követelmény nem korlátozza a károsult vagy a biztosító jogát, hogy bírósági eljárást indítson közvetlenül a balesetet okozó személy vagy annak biztosítója ellen.

(5) A kárrendezési megbízottaknak elegendő jogkörrel kell rendelkezniük ahhoz, hogy a 20. cikk (1) bekezdésében említett esetekben képviseljék a biztosítót a károsultakkal szemben, és hogy kárigényeiket teljes mértékben rendezzék.

A kárrendezési megbízottaknak képesnek kell lenniük arra, hogy az ügyeket a károsult lakóhelye szerinti tagállam hivatalos nyelvén (nyelvein) vizsgálják.

(6) A kárrendezési megbízott kijelölése önmagában nem jelenti a 92/49/EGK irányelv 1. cikkének b) pontjában meghatározott új fióktelep megnyitását, és a kárrendezési megbízott nem tekinthető a 88/357/EGK irányelv 2. cikkének c) pontja szerinti telephelynek, vagy a 44/2001/EK rendelet szerinti telephelynek.

22. cikk

Kárrendezési eljárás

A tagállamok megfelelő, hatékony és szisztematikus pénzbeli vagy azzal egyenértékű adminisztratív büntetések által biztosított kötelezettséget írnak elő annak biztosítása érdekében, hogy attól az időponttól számított három hónapon belül, amikor a károsult kártérítési igényét bejelentette, vagy közvetlenül a balesetet okozó személy biztosítója vagy e biztosító kárrendezési megbízottja részére,

- a) a balesetet okozó személy biztosítója vagy annak kárrendezési megbízottja köteles legyen indokolással ellátott kártérítési ajánlatot tenni olyan esetekben, amikor a felelősség nem vitatható és a károk mértékét megállapították; vagy
- b) a biztosító, amelyhez a kártérítési igényt benyújtották, vagy annak kárrendezési megbízottja köteles legyen indokolással ellátott választ adni a kárigényben hivatkozott körülményekre olyan esetekben, amikor a felelősség fennállását elutasítják, vagy nem állapították meg pontosan, vagy ha a károkat nem állapították meg teljes mértékben.

A tagállamok intézkedéseket fogadnak el, amelyek biztosítják, hogy amennyiben az ajánlatot a három hónapos határidőn belül

nem tették meg, a biztosító által felajánlott vagy a bíróság által megítélt kártérítési összeg után kamatot kelljen fizetni a károsult részére.

23. cikk

Információs központok

(1) Annak érdekében, hogy a károsult kérhesse kárainak megtérítését, minden tagállam információs központot állít fel vagy engedélyez, amely feladatkörében:

- a) nyilvántartást vezet a következő adatokkal:
 - i. a kérdéses állam területén szokásosan üzemben tartott gépjárművek rendszáma;
 - ii. a 73/239/EGK irányelv melléklete A. pontjának 10. ágazatába sorolt kockázatok (kivéve a fuvarozók felelősségbiztosítását) tekintetében biztosított gépjárműveket biztosítási kötvényeinek száma, és ahol a kötvény érvényességi ideje lejárt, a biztosítás lejárat ideje;
 - iii. a 73/239/EGK irányelv melléklete A. pontjának 10. ágazatába sorolt kockázatok (kivéve a fuvarozók felelősségbiztosítását) tekintetében biztosított gépjárműveket biztosító biztosítók és az általuk az ezen irányelv 21. cikkének megfelelően kijelölt kárrendezési megbízottak, akiknek a nevét közlik az információs központtal e cikk (2) bekezdésének megfelelően;
 - iv. azon gépjárművek listája, amelyekre az 5. cikk (1) és (2) bekezdésének megfelelően a felelősségbiztosítási kötelezettség tekintetében eltérés alkalmazható;
 - v. a iv. alpontban említett gépjárművekre vonatkozóan:
 - annak a hatóságnak vagy szervezetnek a neve, amely az 5. cikk (1) bekezdése harmadik albekezdésének megfelelően felelős a károsultak kártérítéséért olyan esetekben, amikor a 2. cikk (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott eljárás nem alkalmazható, ha a gépjárműre eltérés alkalmazható az 5. cikk (1) bekezdésének első albekezdése szerint,
 - a biztosító szerv neve, amely a gépjárművet abban a tagállamban biztosítja, ahol annak szokásos üzemben tartási helye található, ha a gépjárműre eltérés alkalmazható az 5. cikk (2) bekezdése szerint, illetve
- b) összehangolja az adatok összegyűjtését és terjesztését; és
- c) segíti az a) pont i–v. alpontjában említett adatok megismerésére jogosult személyeket.

Az a) pont i., ii. és iii. alpontjának adatait a gépjármű forgalmi engedélyének lejártá vagy a biztosítási szerződés lejártá után hét évig meg kell őrizni.

(2) Az (1) bekezdés a) pontja iii. alpontjában említett biztosítóintézetek értesítik valamennyi tagállam információs központját a 21. cikknek megfelelően a minden egyes tagállamban kinevezett kárrendezési megbízott nevééről és címéről.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy a károsult a balesetet követő hét évig haladéktalanul hozzájuthasson a következő adatokhoz a lakóhelye szerinti tagállam, a gépjármű szokásos üzemben tartási helye szerinti tagállam, vagy a baleset helye szerinti tagállam információs központjában:

- a) a biztosítóintézet neve és címe;
- b) a biztosítási kötvény száma; és
- c) a biztosítóintézet kárrendezési megbízottjának neve és címe a károsult lakóhelye szerinti tagállamban.

Az információs központok egymással együttműködnek.

(4) Az információs központ közli a károsulttal a gépjármű tulajdonosának, vagy szokásos vezetőjének vagy bejegyzett üzemben tartójának nevét és címét, ha a károsultnak jogos érdeke fűződik ezen adatok megismeréséhez. E rendelkezés alkalmazásakor az információs központ főként a következőkhöz fordul:

- a) a biztosítóintézethez; vagy
- b) a gépjármű-nyilvántartási szervezethez.

Ha a gépjárműre az 5. cikk (1) bekezdésének első albekezdésében rögzített eltérés alkalmazható, akkor az információs központ közli a károsulttal annak a hatóságnak vagy szervezetnek a nevét, amely az 5. cikk (1) bekezdése harmadik albekezdésének megfelelően felelős a károsultak kártérítéséért olyan esetekben, amikor a 2. cikk a) pontjában meghatározott eljárás nem alkalmazható.

Ha a gépjárműre az 5. cikk (2) bekezdésében rögzített eltérés alkalmazható, az információs központ közli a károsulttal a gépjárművet abban az országban biztosító szerv nevét, ahol azt szokásosan üzemben tartják.

(5) A tagállamok biztosítják, hogy az információs központok az (1) és (4) bekezdésben megállapított kötelezettségeik sérelme nélkül az említett bekezdésekben meghatározott tájékoztatással

szolgáljanak minden olyan személynek, aki bármely, a 3. cikkben említett biztosítással rendelkező gépjármű által okozott közúti baleset részese.

(6) Az (1)–(5) bekezdésből származó személyes adatok kezelésének összhangban kell lennie a 95/46/EK irányelv alapján hozott nemzeti intézkedésekkel.

24. cikk

Kártérítési szervezetek

(1) Valamennyi tagállam létrehoz vagy kijelöl egy kártérítési szervezetet, amely felelős a károsultak kártérítéséért a 20. cikk (1) bekezdésében említett esetekben.

A károsultak akkor nyújthatják be kárigényüket a lakóhelyük szerinti tagállam kártérítési szervezetének:

- a) ha az attól az időponttól számított három hónapon belül, amikor a károsult benyújtotta kárigényét a balesetet okozó gépjármű biztosítóintézete vagy kárrendezési megbízottja részére, a biztosítóintézet vagy kárrendezési megbízottja nem adott indokolással ellátott választ a kárigényben hivatkozott körülményekre; vagy
- b) ha a biztosítóintézet elmulasztotta a kárrendezési megbízott kijelölését a 20. cikk (1) bekezdésének megfelelően a károsult lakóhelye szerinti tagállamban; ebben az esetben a károsultak nem nyújthatják be kárigényüket a kártérítési szervezetnek, ha azt már közvetlenül a balesetet okozó gépjármű biztosítóintézetének benyújtották, és az igény benyújtásától számított három hónapon belül indokolással ellátott választ kaptak.

A károsultak azonban nem nyújthatnak be kárigényt a kártérítési szervezetnek, ha pert indítottak közvetlenül a biztosítóintézet ellen.

A kártérítési szervezet attól az időponttól számított két hónapon belül intézkedik, amikor a károsult benyújtotta hozzá kárigényét, de intézkedését beszünteti, ha a biztosítóintézet vagy annak kárrendezési megbízottja időközben indokolással ellátott választ ad a kárigényre.

A kártérítési szervezet haladéktalanul tájékoztatja:

- a) a balesetet okozó gépjármű biztosítóintézetét vagy a kárrendezési megbízottat;
- b) annak a tagállamnak a kártérítési szervezetét, ahol a kötvényt kiállító biztosítóintézet telephelye található;

c) a balesetet okozó személyt, ha ismert,

arról, hogy a károsult kárigényt nyújtott be, és a szervezet az igény benyújtásától számított két hónapon belül arra válaszolni fog.

Ez az intézkedés nem érinti a tagállamok azon jogát, hogy a szervezet által nyújtott kártérítést kiegészítő jellegűnek tekintsék vagy sem, és hogy rendelkezzenek a kárigények kielégítéséről a szervezet és a balesetet okozó személy (személyek), valamint más biztosítóintézetek vagy szociális biztonsági szervek között, amelyek ugyanazon baleset folytán kötelezhetők a károsult kárainak megtérítésére. A tagállamok azonban nem engedhetik meg, hogy a szervezet a kár megtérítését bármilyen más, az ezen irányelvben előírtaktól eltérő feltételhez kösse, így különösen ahhoz, hogy a károsultnak bármilyen módon bizonyítania kelljen, hogy a felelős személy képtelen vagy nem hajlandó fizetni.

(2) A kártérítési szervezet, amely kártérítésben részesítette a károsultat az annak lakóhelye szerinti tagállamban, jogosult a kártérítésként kifizetett összeg megtérítését kérni azon tagállam kártérítési szervezetétől, ahol a kötvényt kiállító biztosítóintézet telephelye található.

Az utóbbi szervezetre átszállnak a károsultnak a balesetet okozó személlyel vagy annak biztosítóintézetével szemben megillető jogai, amennyiben a károsult lakóhelye szerinti tagállam kártérítési szervezete kártérítést nyújtott az elszenvedett kár után.

Valamennyi tagállam köteles elismerni a bármely más tagállam által előírt hasonló engedményezést.

(3) Ez a cikk hatályba lép:

a) miután a tagállamok által létrehozott és jóváhagyott kártérítési szervezetek egymással megállapodást kötöttek feladataik és kötelezettségeik, illetve a megtérítésre vonatkozó eljárások kérdésében;

b) a Bizottság által meghatározott időpontban, miután a tagállamokkal szorosan együttműködve megállapította, hogy az említett megállapodás létrejött.

25. cikk

Kárrendezés

(1) Ha a gépjárművet lehetetlen azonosítani, vagy ha a balesettől számított két hónapon belül lehetetlen azonosítani a biztosítóintézetet, a károsult kárigényt terjeszthet elő a lakóhelye szerinti tagállam kártérítési szervezeténél. A kártérítést a 9. és 10. cikkben foglalt intézkedéseknek megfelelően nyújtják. Ebben

az esetben a kártérítési szervezet a 24. cikk (2) bekezdésében megállapított feltételek alapján igényt terjeszthet elő:

a) ha a biztosítóintézetet nem lehet azonosítani: a garanciaalappal szemben azon tagállamban, ahol a gépjárművet szokásosan üzemben tartják;

b) azonosítatlan gépjármű esetén: a baleset helye szerinti tagállam garanciaalapjával szemben;

c) harmadik országbeli gépjárművek esetén: a baleset helye szerinti tagállam garanciaalapjával szemben.

(2) E cikk a harmadik országokból származó, a 7. és 8. cikk szerinti gépjárművek által okozott balesetekre alkalmazandó.

26. cikk

Központi szerv

A tagállamok meghoznak minden megfelelő intézkedést annak érdekében, hogy a károsultaknak, a biztosítóiknak vagy a jogi képviselőiknek megkönnyítsék a kárigények rendezéséhez szükséges alapvető adatokhoz kellő időben való hozzáférést.

Ezeket az alapvető adatokat – lehetőség szerint – minden tagállamban központi tárolóhelyen elektronikus formában bocsátják rendelkezésre, és azokhoz az ügyben érintett felek kifejezett kérésükre hozzáférhetnek.

27. cikk

Szankciók

A tagállamok meghatározzák az ezen irányelv végrehajtása céljából elfogadott nemzeti rendelkezések megszegése esetén alkalmazható szankciók rendszerét, és megteszik az azok alkalmazásához szükséges intézkedéseket. A szankcióknak hatékonyak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük. A tagállamok – amint lehetséges – értesítik a Bizottságot az e cikk alapján elfogadott rendelkezések módosításairól.

8. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

28. cikk

Tagállami rendelkezések

(1) A Szerződésnek megfelelően a tagállamoknak lehetőségük van olyan rendelkezéseket fenntartani vagy hatályba léptetni, amelyek a károsult számára kedvezőbbek, mint az ezen irányelv teljesítéséhez szükséges rendelkezések.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti jogszabályaik azon főbb rendelkezéseit, amelyeket az irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

29. cikk

Hatályon kívül helyezés

Az I. melléklet A. részében említett irányelvekkel módosított 72/166/EGK, 84/5/EGK, 90/232/EGK, 2000/26/EK és 2005/14/EK irányelvek hatályukat veszítik, az I. melléklet B. részében felsorolt irányelveknek a nemzeti jogba történő átültetésére és alkalmazására vonatkozó határidőkkel kapcsolatos tagállami kötelezettségek sérelme nélkül.

A hatályon kívül helyezett irányelvekre történő hivatkozásokat erre az irányelvre történő hivatkozásként kell értelmezni a II. mellékletben szereplő megfelelési táblázattal összhangban.

30. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

31. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Strasbourgban, 2009. szeptember 16-án.

az Európai Parlament részéről

az elnök

J. BUZEK

a Tanács részéről

az elnök

C. MALMSTRÖM

I. MELLÉKLET

A. RÉSZ

A hatályon kívül helyezett irányelvek és későbbi módosításaik listája

(lásd a 29. cikket)

A Tanács 72/166/EGK irányelve
(HL L 103., 1972.5.2., 1. o.)

A Tanács 72/430/EGK irányelve
(HL L 291., 1972.12.28., 162. o.)

A Tanács 84/5/EGK irányelve
(HL L 8., 1984.1.11., 17. o.)

kizárólag a 4. cikk

Az Európai Parlament és a Tanács 2005/14/EK irányelve
(HL L 149., 2005.6.11., 14. o.)

kizárólag az 1. cikk

A Tanács 84/5/EGK irányelve
(HL L 8., 1984.1.11., 17. o.)

Az 1985. évi csatlakozási okmány I. mellékletének IX.F. pontja
(HL L 302., 1985.11.15., 218. o.)

A Tanács 90/232/EGK irányelve
(HL L 129., 1990.5.19., 33. o.)

kizárólag a 4. cikk

Az Európai Parlament és a Tanács 2005/14/EK irányelve
(HL L 149., 2005.6.11., 14. o.)

kizárólag a 2. cikk

A Tanács 90/232/EGK irányelve
(HL L 129., 1990.5.19., 33. o.)

Az Európai Parlament és a Tanács 2005/14/EK irányelve
(HL L 149., 2005.6.11., 14. o.)

kizárólag a 4. cikk

Az Európai Parlament és a Tanács 2000/26/EK irányelve
(HL L 181., 2000.7.20., 65. o.)

Az Európai Parlament és a Tanács 2005/14/EK irányelve
(HL L 149., 2005.6.11., 14. o.)

kizárólag az 5. cikk

Az Európai Parlament és a Tanács 2005/14/EK irányelve
(HL L 149., 2005.6.11., 14. o.)

B. RÉSZ

A nemzeti jogba való átültetésre és az alkalmazásra előírt határidők listája

(lásd a 29. cikket)

Irányelv	Az átültetés határideje	Az alkalmazás napja
72/166/EGK	1973. december 31.	—
72/430/EGK	—	1973. január 1.
84/5/EGK	1987. december 31.	1988. december 31.
90/232/EGK	1992. december 31.	—
2000/26/EK	2002. július 19.	2003. január 19.
2005/14/EK	2007. június 11.	—

II. MELLÉKLET

MEGFELELESI TÁBLÁZAT

72/166/EGK irányelv	84/5/EGK irányelv	90/232/EGK irányelv	2000/26/EK irányelv	Ez az irányelv
1. cikk, 1–3. pont				1. cikk, 1–3. pont
1. cikk, 4. pont, első francia bekezdés				1. cikk, 4. pont, a) alpont
1. cikk, 4. pont, második francia bekezdés				1. cikk, 4. pont, b) alpont
1. cikk, 4. pont, harmadik francia bekezdés				1. cikk, 4. pont, c) alpont
1. cikk, 4. pont, negyedik francia bekezdés				1. cikk, 4. pont, d) alpont
1. cikk, 5. pont				1. cikk, 5. pont
2. cikk, (1) bekezdés				4. cikk
2. cikk, (2) bekezdés, bevezető rész				2. cikk, bevezető rész
2. cikk, (2) bekezdés, első francia bekezdés				2. cikk, a) pont
2. cikk, (2) bekezdés, második francia bekezdés				2. cikk, b) pont
2. cikk, (2) bekezdés, harmadik francia bekezdés				2. cikk, c) pont
3. cikk, (1) bekezdés, első mondat				3. cikk, első bekezdés
3. cikk, (1) bekezdés, második mondat				3. cikk, második bekezdés
3. cikk, (2) bekezdés, bevezető rész				3. cikk, harmadik bekezdés, bevezető rész
3. cikk, (2) bekezdés, első francia bekezdés				3. cikk, harmadik bekezdés, a) pont
3. cikk, (2) bekezdés, második francia bekezdés				3. cikk, harmadik bekezdés, b) pont
4. cikk, bevezető rész				5. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés
4. cikk, a) pont, első albekezdés				5. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés
4. cikk, a) pont, második albekezdés, első mondat				5. cikk, (1) bekezdés, második albekezdés
4. cikk, a) pont, második albekezdés, második mondat				5. cikk, (1) bekezdés, harmadik albekezdés
4. cikk, a) pont, második albekezdés, harmadik mondat				5. cikk, (1) bekezdés, negyedik albekezdés
4. cikk, a) pont, második albekezdés, negyedik mondat				5. cikk, (1) bekezdés, ötödik albekezdés
4. cikk, b) pont, első albekezdés				5. cikk, (2) bekezdés, első albekezdés
4. cikk, b) pont, második albekezdés, első mondat				5. cikk, (2) bekezdés, második albekezdés

72/166/EGK irányelv	84/5/EGK irányelv	90/232/EGK irányelv	2000/26/EK irányelv	Ez az irányelv
4. cikk, b) pont, második albekezdés, második mondat				5. cikk, (2) bekezdés, harmadik albekezdés
4. cikk, b) pont, harmadik albekezdés, első mondat				5. cikk, (2) bekezdés, negyedik albekezdés
4. cikk, b) pont, harmadik albekezdés, második mondat				5. cikk, (2) bekezdés, ötödik albekezdés
5. cikk, bevezető rész				6. cikk, első bekezdés, bevezető rész
5. cikk, első francia bekezdés				6. cikk, első bekezdés, a) pont
5. cikk, második francia bekezdés				6. cikk, első bekezdés, b) pont
5. cikk, záró rész				6. cikk, második bekezdés
6. cikk				7. cikk
7. cikk, (1) bekezdés				8. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés
7. cikk, (2) bekezdés				8. cikk, (1) bekezdés, második albekezdés
7. cikk, (3) bekezdés				8. cikk, (2) bekezdés
8. cikk				—
	1. cikk, (1) bekezdés			3. cikk, negyedik bekezdés
	1. cikk, (2) bekezdés			9. cikk, (1) bekezdés
	1. cikk, (3) bekezdés			9. cikk, (2) bekezdés
	1. cikk, (4) bekezdés			10. cikk, (1) bekezdés
	1. cikk, (5) bekezdés			10. cikk, (2) bekezdés
	1. cikk, (6) bekezdés			10. cikk, (3) bekezdés
	1. cikk, (7) bekezdés			10. cikk, (4) bekezdés
	2. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés, bevezető rész			13. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés, beve- zető rész
	2. cikk, (1) bekezdés, első francia bekezdés			13. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés, a) pont
	2. cikk, (1) bekezdés, második francia bekezdés			13. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés, b) pont
	2. cikk, (1) bekezdés, harmadik francia bekezdés			13. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés, c) pont
	2. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés, záró rész			13. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés, beve- zető rész
	2. cikk, (1) bekezdés, második és harmadik albekezdés			13. cikk, (1) bekezdés, második és harmadik albekezdés
	2. cikk (2) bekezdés			13. cikk, (2) bekezdés
	3. cikk			12. cikk, (2) bekezdés
	4. cikk			—
	5. cikk			—

72/166/EGK irányelv	84/5/EGK irányelv	90/232/EGK irányelv	2000/26/EK irányelv	Ez az irányelv
	6. cikk	1. cikk, első bekezdés 1. cikk, második bekezdés 1. cikk, harmadik bekezdés 1a. cikk, első mondat 1a. cikk, második mondat 2. cikk, bevezető rész 2. cikk, első francia bekezdés 2. cikk, második francia bekezdés 3. cikk 4. cikk 4a. cikk 4b. cikk, első mondat 4b. cikk, második mondat 4c. cikk 4d. cikk 4e. cikk, első bekezdés 4e. cikk, második bekezdés, első mondat 4e. cikk, második bekezdés, második mondat 5. cikk, (1) bekezdés 5. cikk, (2) bekezdés 6. cikk	3. cikk 1. cikk, (1) bekezdés 1. cikk, (2) bekezdés 1. cikk, (3) bekezdés 2. cikk, bevezető rész 2. cikk, a) pont 2. cikk, b) pont 2. cikk, c), d) és e) pont 4. cikk, (1) bekezdés, első mondat 4. cikk, (1) bekezdés, második mondat	— 12. cikk, (1) bekezdés 13. cikk, (3) bekezdés — 12. cikk, (3) bekezdés, első albekezdés 12. cikk, (3) bekezdés, második albekezdés 14. cikk, bevezető rész 14. cikk, a) pont 14. cikk, b) pont — 11. cikk 15. cikk 16. cikk, első bekezdés 16. cikk, második bekezdés 17. cikk 18. cikk 19. cikk, első bekezdés 19. cikk, második bekezdés 19. cikk, harmadik bekezdés 23. cikk, (5) bekezdés — — 20. cikk, (1) bekezdés 20. cikk, (2) bekezdés 25. cikk, (2) bekezdés — 1. cikk, 6. pont 1. cikk, 7. pont — 21. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés 21. cikk, (1) bekezdés, második albekezdés

72/166/EGK irányelv	84/5/EGK irányelv	90/232/EGK irányelv	2000/26/EK irányelv	Ez az irányelv
			4. cikk, (1) bekezdés, harmadik mondat	21. cikk, (1) bekezdés, harmadik albekezdés
			4. cikk, (2) bekezdés, első mondat	21. cikk, (2) bekezdés, első albekezdés
			4. cikk, (2) bekezdés, második mondat	21. cikk, (2) bekezdés, második albekezdés
			4. cikk, (3) bekezdés	21. cikk, (3) bekezdés
			4. cikk, (4) bekezdés, első mondat	21. cikk, (4) bekezdés, első albekezdés
			4. cikk, (4) bekezdés, második mondat	21. cikk, (4) bekezdés, második albekezdés
			4. cikk, (5) bekezdés, első mondat	21. cikk, (5) bekezdés, első albekezdés
			4. cikk, (5) bekezdés, második mondat	21. cikk, (5) bekezdés, második albekezdés
			4. cikk, (6) bekezdés	22. cikk
			4. cikk, (7) bekezdés	—
			4. cikk, (8) bekezdés	21. cikk, (6) bekezdés
			5. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés, bevezető rész	23. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés, bevezető rész
			5. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés, a) pont, bevezető rész	23. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés, a) pont, bevezető rész
			5. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés, a) pont, 1. alpont	23. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés, a) pont, i. alpont
			5. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés, a) pont, 2. alpont	23. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés, a) pont, ii. alpont
			5. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés, a) pont, 3. alpont	23. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés, a) pont, iii. alpont
			5. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés, a) pont, 4. alpont	23. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés, a) pont, iv. alpont
			5. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés, a) pont, 5. alpont, bevezető rész	23. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés, a) pont, v. alpont, bevezető rész
			5. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés, a) pont, 5.i. alpont	23. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés, a) pont, v. alpont, első francia bekezdés
			5. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés, a) pont, 5.ii. alpont	23. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés, a) pont, v. alpont, második francia bekezdés
			5. cikk, (1) bekezdés, második albekezdés	23. cikk, (1) bekezdés, második albekezdés
			5. cikk, (2), (3) és (4) bekezdés	23. cikk, (2), (3) és (4) bekezdés
			5. cikk, (5) bekezdés	23. cikk, (6) bekezdés
			6. cikk, (1) bekezdés	24. cikk, (1) bekezdés
			6. cikk, (2) bekezdés, első albekezdés	24. cikk, (2) bekezdés, első albekezdés

72/166/EGK irányelv	84/5/EGK irányelv	90/232/EGK irányelv	2000/26/EK irányelv	Ez az irányelv
9. cikk	7. cikk	7. cikk	<p>6. cikk, (2) bekezdés, második albekezdés, első mondat</p> <p>6. cikk, (2) bekezdés, második albekezdés, második mondat</p> <p>6. cikk, (3) bekezdés, első albekezdés</p> <p>6. cikk, (3) bekezdés, második albekezdés</p> <p>6a. cikk</p> <p>7. cikk, bevezető rész</p> <p>7. cikk, a) pont</p> <p>7. cikk, b) pont</p> <p>7. cikk, c) pont</p> <p>8. cikk</p> <p>9. cikk</p> <p>10. cikk, (1)–(3) bekezdés</p> <p>10. cikk, (4) bekezdés</p> <p>10. cikk, (5) bekezdés</p> <p>11. cikk</p> <p>12. cikk</p> <p>13. cikk</p>	<p>24. cikk, (2) bekezdés, második albekezdés</p> <p>24. cikk, (2) bekezdés, harmadik albekezdés</p> <p>24. cikk, (3) bekezdés</p> <p>—</p> <p>26. cikk</p> <p>25. cikk, (1) bekezdés, bevezető rész</p> <p>25. cikk, (1) bekezdés, a) pont</p> <p>25. cikk, (1) bekezdés, b) pont</p> <p>25. cikk, (1) bekezdés, c) pont</p> <p>—</p> <p>—</p> <p>—</p> <p>28. cikk, (1) bekezdés</p> <p>28. cikk, (2) bekezdés</p> <p>29. cikk</p> <p>30. cikk</p> <p>27. cikk</p> <p>31. cikk</p> <p>I. melléklet</p> <p>II. melléklet</p>